

Szlak tarnowskich Żydów

Młyn Szancera

Szancer's Mill
Die „Szancer Mühle“

PL

EN

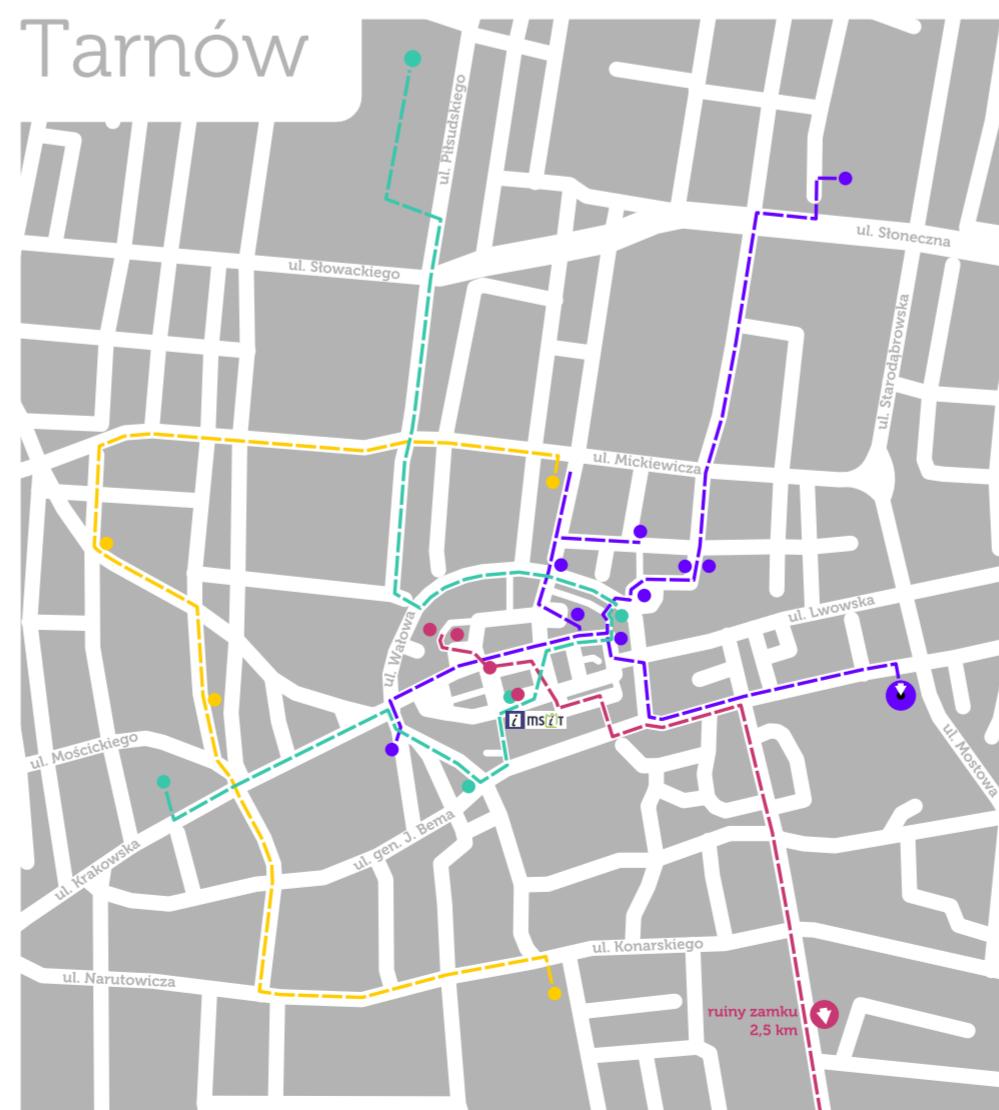
DE

Henryk Szancer (1825 – 1885), urodził się w Żywiec. W 1846 roku otworzył w Tarnowie młyn parowy a w 1859 roku wraz ze swoim wspólnikiem uruchomił pierwszy w Galicji parowy młyn gryskowy, który w bardzo szybkim tempie zwiększył swą wydajność wpływając znacząco na modernizację przemysłu młynarskiego w Galicji. W spółce, Szancer i Freund wybudowali podobne młyny w Przemyślu, Stanisławowie i Bochni. W 1865 roku uruchomili wspólnym wysiłkiem drugi młyn parowy w Tarnowie. Henryk Szancer był szanowanym dobroczyńcą, członkiem Rady Miasta Tarnowa, został wyróżniony dyplomem honorowego obywatela miasta. W uznaniu zasług został odznaczony przez cesarza Franciszka Józefa orderem jego imienia. Po śmierci został pochowany na żydowskim cmentarzu w Tarnowie gdzie do dziś istnieje jego nagrobek, który oprócz inskrypcji hebrajskiej posiada także tekst w języku polskim, być może jest to najstarszy napis w języku polskim na tarnowskim kirkucie. Tekst nagrobka oraz spolszczone pisownia nazwiska świadczą o assimilacji całej rodziny Szancerów do kultury polskiej.

Henryk Szancer (1825-1885) was born in Żywiec. In 1846 he opened first steam mill in Tarnów. In 1859 Szancer and his business partner opened the first semolina steam mill in the whole Galicia and quickly increased its production, influencing the modernization of mill industry in Galicia. Soon they built similar mills in Przemyśl, Stanisławów and Bochnia and in 1865 ran the second steam mill in Tarnów. Henryk Szancer was also a respectable benefactor, a member of the Town Council and was given a diploma of Tarnów's honorary citizenship. As a token of gratitude for his service he was decorated by the Austrian Emperor Francis Joseph with a medal of his name. Szancer's tombstone survived at Jewish cemetery in Tarnów. Beside the Hebrew inscriptions on his grave there is also a Polish text. It is probably the oldest Polish writing in this cemetery. The inscription and Polish spelling of the name may prove the Szancers' assimilation to Polish culture.

Henryk Szancer (1825-1885) wurde in Żywiec geboren. Im Jahre 1846 öffnete er in Tarnów eine Dampfmühle. Am 24. November 1859 hat er zusammen mit seinem Geschäftspartner Wilhelm Freund die erste Griesmühle in Galizien in Betrieb gesetzt, die im raschen Tempo ihre Leistungsfähigkeit erhöht hatte. Diese Tatsache hat einen bedeutsamen Einfluss auf die Modernisierung des Mühlengewerbes in Galizien ausgeübt. In Gesellschaft haben Szancer und Freund ähnliche Mühlen in Przemyśl, Stanisławów und Bochnia gebaut. Im Jahre 1865 haben sie mit vereinten Kräften die zweite Dampfmühle in Tarnów in Gang gesetzt. Henryk Szancer war ein geehrter Wohltäter und ein Mitglied des Stadtrats. Er wurde mit dem Titel des Ehrenbürgers der Stadt Tarnów geehrt und von dem Kaiser selbst, für seine Verdienste mit dem Franz-Joseph-Orden ausgezeichnet. Nach seinem Tode wurde er auf dem jüdischen Friedhof in Tarnów begraben, wo noch bis heute sein Grabstein existiert. Das Grabmal hat eine Inschrift sowohl in der hebräischen, als auch in der polnischen Sprache und ist damit wahrscheinlich die älteste Inschrift auf Polnisch auf dem Tarnower Friedhof. Die Grabschrift und die polonisierte Rechtschreibung des Nachnamens zeugt von der Assimilation der ganzen Familie Szancer an die polnische Kultur.

- Szlak renesansu**
Renaissance Trail
Der Renaissance-Weg
- Szlak tarnowskich Żydów**
Jewish Trail
Der Weg der Tarnower Juden
- Szlak gen. Józefa Bema**
The Trail of Gen. Józef Bem
Der Weg des Generals Józef Bem
- Szlak Jana Szczepanika**
The Trail of Jan Szczepanik
Der Weg von Jan Szczepanik

<http://m.tarnow.travel>

Atrakcje turystyczne Tarnowa
Strona przyjazna dla urządzeń mobilnych

Tourist attractions of Tarnów
Mobile-friendly Website

Die Sehenswürdigkeiten von Tarnów
Die freundliche Internetseite für Mobilgeräte

Tarnowskie Centrum Informacji
Rynek 7
tel. +48 14 688 90 90
www.tarnow.travel